



Broj: Ž-BL-06-534/15

Datum: 30.11.2015. godine

Broj preporuke: P-259/15

Ministarstvo civilnih poslova BiH

Trg BiH br. 1

71 000 SARAJEVO

Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske

Trg Republike Srpske br 1

78 000 BANJA LUKA

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke

Alipašina 41

71 000 SARAJEVO

P R E P O R U K A

povodom žalbe A.H.

Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine primila je žalbu A.H. iz Srebrenice (u daljem tekstu: podnositeljica žalbe), dana 08.09.2015. godine, povodom ostvarivanja socijalnog statusa, kao djeteta poginulog borca Armije BiH na teritoriji Republike Srpske.

Podnositeljica žalbe navodi da se prijavila na konkurs objavljen 12.08.2015. godine, za radno mjesto sekretara u Prvoj osnovnoj školi Srebrenica, da je ispunjavala sve tražene uslove, da je rangirana na drugom mjestu ali da su joj uskraćeni bodovi od strane konkursne komisije u dijelu koji se odnosi na dodjelu bodova po osnovu socijalnog statusa, iako je uz dokumentaciju priložila dokaz da je dijete poginulog borca.

Škola se u svojoj odluci poziva na Pravilnik o proceduri i kriterijima prijema radnika u radni odnos u osnovnoj školi („Službeni glasnik RS“, broj: 102/14) koji u članu 16. omogućava dodjelu bodova po osnovu socijalnog statusa kao članu porodice poginulog borca Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske, ali ne i drugih vojnih formacija koje su učestvovala u sukobu u Bosni i Hercegovini.

Sa druge strane, kroz rad na drugim predmetima¹, Institucija ombudsmena je upoznata sa činjenicom da na području Federacije BiH, kantonalni pravilnici o kriterijima za prijem zaposlenika u radni odnos u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama kao javnim ustanovama, jednako predviđaju dopunska prava boraca i članova njihovih porodica i definišu kategorije koje imaju prednost pri zapošljavanju, a koje ne obuhvataju borce koje su učestvovali na svim stranama sukoba, odnosno njihove potomke.

Institucija ombudsmena za ljudska prava je nezavisan mehanizam zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda, uspostavljen s ciljem promovisanja dobre uprave i vladavine prava (čl. 1. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, Sl. gl. BiH 19/02, 35/04 i 32/06), a s tim u vezi nadgleda aktivnosti institucija BiH i njenih entiteta s ciljem zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih lica. Zakonom o zabrani diskriminacije u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH 59/09) Institucija ombudsmena je definisana kao centralna institucija za zaštitu od diskriminacije, a Ustav

¹ Ž-SA-04-900/14, Ž-BL-06-553/14, Ž-SA-04-956/14, Ž-SA-06-1162/14, Ž-BL-05-636/14

Bosne i Hercegovine, kao najviši pravni akt jedne države, u članu II zabranjuje pravljenje razlike između građana po bilo kojem osnovu kod ostvarivanja njihovih prava, što znači da svi niži pravni akti, zakon i podzakonski akti, moraju biti usklađeni sa navedenim odredbama.

Ombudsmeni uvažavaju činjenicu da su uslovi za dobijanje socijalnog statusa po osnovu pripadništva u oružanim snagama odnosno veze sa poginulim borcima, decidno propisani pomenutim podzakonskim aktima, s ciljem pravičnog dodjeljivanja naknade i drugih prava koja iz takvog statusa proizilaze, te zabrane zloupotreba kroz ostvarivanje materijalne koristi bez adekvatnog činjeničnog osnova.

Sagledavajući situaciju u Bosni i Hercegovini kao cjelini, dolazi se, međutim, do zaključka da pojedina lica, kao što je to podnositeljica žalbe, ne mogu da ostvare ova prava na teritoriji gdje su stalno nastanjeni ili gdje rade, zbog teritorijalnog ograničenja važenja pomenutih propisa. Radi se o licima koja su u jednako teškoj situaciji, čiji je gubitak jednako bolan i imaju pravni osnov za sticanje traženog statusa, a nisu u mogućnosti da ostvare svoja prava, i to ne svojom krivicom.

Okvirni zakon o obrazovanju u BiH propisuje obavezu prvo-naslovljenog ministarstva da nadzire primjenu standarda postavljenih navedenim Zakonom, i stim u vezi ima mogućnost da u koordinaciji sa institucijama nadležnim za oblast obrazovanja u oba entiteta koordiniše aktivnosti saradnje, sa ciljem rješavanja navedenog problema.

Na osnovu svega navedenog, ombudsmeni, u skladu sa svojim ovlaštenjima iz člana 32. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine,² izdaju

P R E P O R U K U

***Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine, Ministarstvu prosvjete i kulture RS,
Federalnom ministarstvu obrazovanja***

1. Da preduzmu mjere iz svoje nadležnosti kako bi se licima koja konkurišu na radna mjesta u školama na cijeloj teritoriji BiH, priznao socijalni status kao djece poginulog borca, bez obzira o kojim oružanim snagama se radi;
2. Da u roku od 30 dana, od dana prijema, obavijeste Instituciju ombudsmena o preduzetim mjerama na realizaciji preporuke.

U skladu sa članom 33. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava BiH, ova Preporuka se dostavlja i podnosiocima žalbe.

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine:

mr.sci. Jasminka Džumhur, s.r.

Nives Jukić, s.r.

dr. Ljubinko Mitrović, s.r.

Dostavljeno:

1x naslovu

1x podnosiocima žalbe

1x u spis

² Službene glasnik BiH broj: 19/02, 35/04 i 32/06